

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avd. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 75 mm, visoke
3 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za o-mrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 8 stot. beseda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira,
Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 15. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 15.
Poštno-branilnični račun št. 841-652.
TELEFON šte. 1157.

Narodna delavska organizacija za Primorsko, Kranjsko, Koroško in Štajersko

priredi

v nedeljo dne 15. septembra

v gledališni dvorani „Narod. doma“
v Trstu

ob 9. uri predpoludne

velik javen :: protestni shod

proti nameri tukajšnje socijalne demokracije,
ki hoče uvesti legitimacijske listke (tesere)
pri delu ter s tem oškodovati našega sloven-
skega delavca, osobito okoličana.

Narodni delavci pridite!

VODSTVO.

BRZOJAVNE VESTI.

Kongres svobodomislecev v Pragi
zaključen.

PRAGA 12. Na današnji seji kongresa
svobodomislecev so bili predloženi komisijski
predlogi glede predmetov, o katerih se je na
kongresu razpravljalo. Predlogi precizirajo
nazore, izražene tekom debate. Prihodnji
kongres se bo vršil v Bruslju leta 1910.

Na predlog udeležitelja urednika Nyslika
je bilo v spomin smrti magistra Husa leta
1415 sklenjeno, da se bo leta 1915 zopet
vršil kongres svobodomislecev v Pragi. Po
sklepih besedi urednika Nyslika je bil kongres
zaključen.

Cesar Viljem in kralj Alfonz
na Ogrskem.

DUNAJ 12. „N. W. Tagblatt“ poroča
iz Budimpešte: Proti koncu meseca decembra
prideta cesar Viljem in španski kralj Alfonz
za nekoliko dni na grajščino Vzanto, lastnino
nadvojvode Friderika. Za vsprejem se delajo
že priprave.

Deputacija socijalno-demokratskih
poslancev pri ministerskem predsed-
niku Becku.

DUNAJ 12. Danes je prišla k minister-
skemu predsedniku Becku deputacija socijalno-
demokratske državnozbornske zveze ter prošla
za uvedbo splošne in enake volilne pravice
za deželne zbornice in hotela vedeti, kako sta-
lišče da zavzame v tem pogledu vlada. Mi-
nisterski predsednik je izjavil, da je potrebna
časna primerna preobnova deželno-zbornske vo-
lilne pravice, dasiravno se ne more kar tako
uporabiti izglede reforme poslane zbornice,
ker je državna zbornica bistveno politična
korporacija, dočim so deželni zbori istočasno
upravne korporacije. Tudi pri volilni pravici
za deželne zbornice mora priti do veljave misel
politične enakopravnosti v toliko, da se po-
stavi volilno pravico na širjo podlago. Ker
imajo deželni zbori izvrševati nalogo kakor
upravne korporacije, se je treba tudi ozirati
na njih sestavo z ozirom na razmerje med
mesti in deželo, izlasti se ni možno popol-
noma izogniti razmerju obdačbe. Ne glede na
te omejitve je vlada za to, da se volilna pra-
vica po možnosti razširi.

Cesarjeva ustanova.

BUDIMPEŠTA 12. Cesar je povodom
700-letnice rojstva sv. Elizabete daroval za
ustanovitev otroškega zavoda sv. Elizabete

v Požunu 30.000 kron. Znesek je bil izročen
viši pokroviteljici nadvojvodini Izabeli
Japonski častniki odpotovali
z Dunaja.

DUNAJ 12. Podadmiral Ijuin je zvečer
z japonskimi častniki odpotoval v Trst.

DUNAJ 12. Kakor je zvedela „Pol.
Corr.“ je podelil cesar podadmiralu Ijuinu
red železne krone I. reda. Odlikovani so bili
tudi častniki, ki spremljajo podadmirala.

Mirovni kongres v Monakovu.

MONAKOVO 12. Mednarodni mirovni
kongres je vsprejel več resolucij, med temi
eno glede Maroka, izražajočo željo, naj bi
se akcija Francoske in Španske v Maroku
omejila izključno na to, da napravite v Ma-
roku mir in da ščitita inozemce. Nadalje naj
bi ohranile ustanovitve policije v Maroku,
tudi če bo izročena le nekaterim velevladnim,
vedno izrazito mednarodni značaj.

Požar v Vancouverju.

LONDON 12. „Tribune“ poroča iz Van-
couverja: Meščanska milica je vedno pod
orožjem, pripravljena za vsak slučaj, ako iz-
bruhnejo novi nemiri. V zapadnem delu mesta
je bilo na dveh krajih zažgano. Japonci in
Kitajci se izseljujejo.

Japonci so ogorčeni radi dogodkov
v Severni Ameriki.

LONDON 12. Iz Tokija poročajo, da je
protijaponsko gibanje v Bellinghamu in Van-
couverju povzročilo veliko ogorčenje. Japonci
pozivljajo svojo vlado, naj stori izdatne ko-
rake za varstvo njihovih rojakov v Ameriki
in v Kanadi.

Ustaja na Kitajskem.

HONGKONG 12. (Reuterjev biro) Poro-
čila iz Inenhova pravijo, da so se cesarske
čete spopale z ustaši, ki so bili poraženi.
Ustašev je padlo baje sto. Dva sta bila ujeta.
Za misijonarje v Sienkovo in Pankhojo so
izdale oblasti potrebne varstvene odredbe.

Zlata valuta na Kitajskem.

NEW YORK 12. (Reuterjev biro) Neka
semkaj iz Washingtona dospel borzna depeša
pravi, da je Kitajska sklenila uvesti zlato
valuto.

Avtomobil skočil v jezero.

BELINZONA 12. Iz Saint Gingolfija
javljajo: Avtomobil, ki je bil namenjen iz
Villeneuve v Evian, je vsled napačnega kre-
tanja skočil v jezero 20 metrov globoko.
Ker ni tamkaj jezero globoko, so se mogli
rešiti vsi potniki izvenz ene gospe, ki je
utonila. Vsi so se pa hudo poškodovali. So-
ferju sta zdrobljeni obe nogi.

Grofica Montignoso.

BEROLIN 12. „Lokal-Anzeiger“ poroča
iz Londona, da je grofica Montignoso res
došla tjakaj radi svoje možitve s pijanistom
Toselli-jem.

Dogodki v Maroku.

MADRID 12. Konferenca v San Seba-
stianu so trajale včeraj ves dan. Navzoč je
bil tudi francoski poslanik Revoil. Časniki
vseh strank hvalijo ministerskega predsednika
Maura, ki skuša preprečiti vojno v Maroku.

LONDON 12. Iz Tangerja brzojavljajo:
Tukaj so v skrbah radi Macleana. Kurir, od-
poslan od Raisulija dne 1. septembra na
angleško diplomatsko zastopstvo v Tanger
ni še dospel. Tudi pisma Macleana še niso
prišla.

CASABLANKA 12. General Drude je
pri večernem raportu naznanil, da namerava
prihodnji dan napasti Tader. Prva kolona
je odšla ob 6. uri zjutraj in je ob 7. uri
prišla do pristana Alvarez, kjer je presenčila
marokanske predstraže ter jih pobila, preden

so mogli bobnati k orožju. Druga kolona je
odšla ob 7. uri v gosti megli z generalom
Drude in z generalnim štabom ter se združila
s prvo. Obe sta ločeno marširali naprej. Ob
8. uri sta se ustavili. Dočim je topništvo za-
čelo direktno streljati na šotorišče, kar je
povzročilo znatno pustošenje, je pehota na-
padla Marokance, ki so se zbirali od vseh
strani, ter jih je pregnala z enega nasipa za
drugim. Topništvo se je potem postavilo na
nasipe ter je nepretrgoma streljalo do polu-
dne, tako, da se Marokanci niso mogli več
držati. Pehota je šla v Tader ob 9. uri
zjutraj. Šotorišče je bilo izpraznjeno. Ob 3.
uri popoldne so se čete povrile v šotore.

CASABLANKA 12. General Drude je
presenčil Tader pod varstvom megle in ker
je znal izkoristiti teren. Sovražnik je bil raz-
kropljen in sicer s pomočjo poljskih topov
in topov s križarke „Gloire“, ki je v rlo vs-
pešno podpirala akcijo generala Drude. Na
Francoski strani je en vojak padel 6 jih je
bilo pa ranjeno.

CADIX 12. Križar „Alvara de Bazan“
je dospel semkaj iz Maroka. Pomorski vojak
so izjavili, da so prepričani, da so prošnje
Marokancev za mirovna pogajanja le mane-
ver, da si pridobijo časa. Potrjujejo, da se
na raznih krajih obrežja utihotaplja orožje.
Po njih podatkih je bilo v boju pri Casa-
blanci skupno ubitih 400 mož.

MADRID 12. Listi zatrjujejo, da so
ministri glede Maroka složni: „Correspon-
dencia Militar“ zagotavlja, da je lovska bri-
gada v Gibraltarju pripravljena, vendar ni še
prišlo povelje za odhod. Lovci pojdejo le v
Tanger.

Rusija.

Nezgoda carske jahte „Standart“.

PETROGRAD 12. Glasom brzojavke
dvornega ministra, ki se je nahajal na carski
jahti „Standart“, je ladija ob 5. uri popolu-
dne zadela ob skalovje, ki je oddaljeno 12
pomorskih milj od Hangoe. Carska rodbina
se je s spremstvom podala na aviso-parnik
„Arija“.

REVAL 12. Oklopnača „Imperator
Aleksander II.“, rešilni parnik „Meteor“ in
aviso-parnik „Moguči“ ter križar obmejne
straže „Berkul“ so se podali v finski vodovje.
KRONSTADT 12. Od tukaj so odpluli
na pomoč carski jahti „Standart“ potapljači
z rešilnimi sredstvi.

Konvencija glede pouka v poljskih
semeniščih.

PETROGRAD 12. Ruska vlada je skle-
nila s sv. Stolico konvencijo glede pouka v
ruskem jeziku, zgodovini in slovstvu. Glasom
konvencije določi škof učni načrt in izpitne
naloge. Vladni uradniki bodo prisostvovali
izpitu, toda v konfesijonelnih predmetih le
za kontrolo.

V Kišinevu ni bilo pogroma.

KIŠINEV 12. (Petr. brz. ag.) V ino-
zemstvu razširjena govorica o pogromu, ki je
bil baje tukaj izveden, je neosnovana. Tukaj
vlada popoln mir.

Kolera.

PETROGRAD 12. Kakor poročajo, je
v Saratovu obolelo 8, v Zarazinu 12, v Niž-
nem Novgorodu 10 oseb za kolero. V Jaro-
slavu se je pojavil en slučaj.

Socijalnemu demokratu tržaškemu v celjski „Domovini“.

II.

Tržaški socijalist v celjski „Domovini“
skuša vzbujati domnevanje kakor da smo slo-

venski narodnjaki nasprotniki organizacije
kakor take ter da lažemo, da se potem
organizacije ne da nič doseči. Mož je prav
drzno zasul resnico. Kako naj bi bili mi
nasprotniki organizacije kakor take, kako naj
bi mi trdili, da se potem organizacije ne da
nič doseči, ko vendar mi sami dan na dan
posvečamo svojo skrb, da se snuje ozir. spo-
polnjuje naša organizacija: politična, soci-
jalna in gospodarska?! In kako naj se ta
trditve socijalnih demokratov strinja z drugo
trditvijo, da so narodnjaki ustanovili
delavsko — organizacijo?! Ne, ne, dragi
tržaški prijatelj v celjski „Domovini“: Slo-
venci tržaški privoščajo delavcem čvrsto iz-
datno organizacijo, nasprotujejo pa
politični tendenci, ki jo zasle-
duje socijalna demokracija tudi
se svojimi strankarskimi orga-
nizacijami! Da ni te politične tenden-
cije, danes ne bi bilo — to lahko zatrjamo
z absolutno gotovostjo — narodne delavske
organizacije v Trstu. Sicer je dopisnikova
trditve, da bo narodna delavska organizacija
škodovala delavcem, tako absurda, da ne
treba niti odgovarjati nanjo; ali denimo —
denimo, pravimo — da bi se utegnulo to
zgoditi; potem pa ne bo kriv na tej škodi
nikdo drugi, nego vodstvo socijalne demokra-
cije same, ki je naravnost izvalovalo
narodne delavske organizacije s tem, da se
ni znalo nikdar povzdigniti na višino popolne
in absolutne objektivnosti in nepristranosti
nasproti italijanskim in slovenskim organi-
zancem, ker je poznalo enakost le tedaj, ko
je trebalo vršiti dolžnosti do organizacije,
dočim je, ki je šlo za pravico in moč v
stranki, prakticiralo očitno nejednakost. To
je dovodjal na velikem shodu „Narodne de-
lavske organizacije“ tudi posl. dr. Rybář, ki
je se posebno naglašal, da je vodstvo na-
rodne stranke odsvetovalo ustanovitev take
organizacije, dokler je imelo nade, da tržaška
socijalna demokracija pride do spoznanja in
spremeni svoje postopanje nasproti sloven-
skemu življu.

Tržaški socijalist v celjski „Domovini“
se je povpel do trditve, da narodnjaki
ne ljubijo svojega naroda. In kako
utemeljuje to svojo trditve? S tem, da po-
stavlja lažljivo premiso, da narodnjaki naspro-
tujejo socijalnim demokratom zato, ker ti
poslednji skrbijo za želodec. Iz te pre-
mise izvaja logični zaključek: ob praznem
želodcu se ne more ljubiti svojega naroda!!
Ergo: narodnjaki ne ljubijo svojega naroda!

Komodno dokazovanje tako, ko kdo na-
menoma in vedoma postavlja krivo in laž-
ljivo premiso, da more potem izvesti takov
zaključek kakor ga je ravno hotel izvesti!
Dopisnik „Domovine“ odločno ne govori
resnice, ko trdi, da mi zamerjamo socijalnim
demokratom, ker skrbijo za želodec, pač pa je
resnica, da smo se jim najodločneje uprli
vsikdar, ko so se — v novinah in na shodih
— rogali našemu stremljenju po uresničenju
narodnih idejlov in celo tudi kulturnih ciljev
in so hoteli v srca ljudstva vlivati strupa
brezbrzičnosti nasproti vsakemu idejalnemu
stremljenju z besedami: trebuh, trebuh, ne
pa narodnost! In da se je res godilo tako,
za to imamo na tisoče prič med onimi, ki so
zadnjih par desetletij pobajali razne javne
shode in so poslušali polemike med narod-
nimi in socijalističnimi govorniki. Stvar stoji
torej tako-le: ne proti skrbi za želodec,
ampak proti nauku, da je že-
lodec začetek in konec vsega, se
upirajo slovenski narodnjaki. In da ti po-

pelagoma pritrkali od ust, in Vasilij je prišel
nabirati ljudi, ki bi se vdeležili bega.

Stari Buran je bil že dvakrat pobegnil
s Sokolom in zato je bil takoj izbran. Starec
je bil kmalu za to pripravljen.

„Meni je usoda pač namenila,“ je rekel,
„da umrjem v gozdu. In tako bo pač tudi
bolje. Samo eno: jaz nisem več tako močan
ko preje —“

Staremu skitalcu se je zresnil obraz.

„No, pa le nabiraj. V dveh ali treh nima
pomena bežati. Beg je težek. Ako moreš do-
biti takih deset mož, potem je dobro. Jaz že
pojdem z vami, dokler me bodo nesle noge.
Samo umri bi rad kje drugje nego na tem
kraju.“

Buran se je še bolj zresnil in čez star-
čeva razorana lica so tekale solze.

„Slab je postal stari,“ si je mislil Va-
silij in je nabiral tovarišev.

Parobrod je zavil okoli rta in se blizal
pristanišču. Arestantje so stali v gruči pri
linah in gledali razburjeno in radovedno na
gorate, visoke bregove otoka, ki so se dvi-
gali vedno razločnejše, čeprav se je že delal
mrak.

(Dalje.)

PODLISTEK. 7

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

Starostov pomočnik je bil pripovedova-
lec, Vasilij, ki je imel takrat drugačno ime.

Še dva dneva sta pretekla, in arestantje
so bili vsi stvar dobro premislili. Na prvi
pogled se je zdelo, da so sledovi zabrisani,
krivci nenajdljivi in da grozi legitimnim za-
stopnikom „občine“ samo lahka discipli-
narna kazen. Na vsa vprašanja so imeli
kaznjenci samo en odgovor: „Spali smo.“

Pri bližjem premotranju pa je bila stvar
vendar-le vzbudila dvome, ki so se nanašali
na Vasilija. V takih stvareh postopa občina
pač vedno tako, da leži nedolžnost starost
popolnoma na dlani, in tudi to-pot je Vasi-
lij zlahka dokazal, da je bil v tem slučaju
povsem nevdeležen. Vendar so stari arestantje,
ki so bili bli že ekoz ogenj in vodo, pri raz-
govoru o tej zadevi zmajevali z glavami.

„Poslušaj no,“ je rekel, stopivši k Va-
siliju, star, osivel skitalec. „Ko pridemo na
Sokolin, pripravi se na beg. Tvoja stvar stoji
slabo.“

„Kako to?“

„Tako. Ali si prvi ali drugi pot pod
sodbo?“

„Drugi pot.“

„No torej. Ali še veš, zoper koga je
pričal rajni Fedka? Zoper tebe. Saj si za-
radil njega hodil nekaj tednov v okovih? Ni
res?“

„Da.“

„No, in kaj si mu dejal takrat? Vojaki
so vendar slišali tisto. Kako misliš o tem —
ali ni bila to grožnja?“

Vasilij in drugi so izprevideli, da je bilo
vzroka za taka premišljevanja.

„No torej, preudari in bodi pripravljen,
da te ustrelé.“

Med ljudmi je nastalo mrmranje.

„Molči, Buran!“ so mu zaklicali ne-
voljno.

„Prazne čenče!“

„Otročarije... malenkost! Ustreliti!
Stari je znorel.“

„Nisem nor,“ je rekel stari nevoljno in
pljunil. „Ničesar ne razumete, bedaki! So-

slednji prav dobro umejo potrebo „želodca“ našega naroda, to je: potrebo čvrste materialne pozicije, za to je priča cela vrsta gospodarskih organizacij, ki so jih narodnjaki osnovali in jih bodo še snovali.

Kakor nadaljni dokaz, da le oni, socijalisti, ljubijo svoj narod, navaja dopisnik ustanovitev „Ljudskega odra“. Mi smo to namisel simpatično pozdravili, ker pozdravljamo vsakogar — brez razlike političnega mišljenja — ki hoče delovati za povzdigo kulture v našem narodu. In dejstvo je — katerega pa dopisnik previdno ne omenja —, da se je „Ljudski oder“ vedno obračal do našega uredništva s prošnjo za objavljanje obvestil in vabil in da smo tej želji vsikdar radi vstregli. In nadaljno dejstvo je, da je precejšen del slušateljev na predavanjih prihajal ravno valed vabil v našem listu. Na tem pa, da masa naših delavcev ni zahajala k predavanjem, nismo krivi mi, ampak socijalni demokratje [sami], ki se svojim postopanjem naravnost odganjajo narodno zavednega delavca od svojega (socijalističnega) doma!

Da bi dokazal, da se samo pri njih razpečava omika na debelo in drobno, hvali tržaški socijalni demokrat v celjski „Domo-vini“ — samega sebe, češ, koliko da se je naučil, odkar je vstopil v socijalno demokracijo. Mi mu nočemo oporekati in le pripominjamo, da posamičniki ne dokazujejo ničesar, ampak odločilen za sodbu je povprečni kulturni nivo mase! V tem pogledu se pa more naše narodno delavstvo ponosno postaviti nasproti vrstam sodrugim!

Klasičen je dopisnik v nadaljni argumentaciji svoji v dokaz, da je pri njih vse ideološko popolno, dočim je vse, kar snujejo narodnjaki, nič vredno. Omalovažuje namreč snovanje čitalnic; takoj pa se baha se svojo — čitalnico!! In tu riše kričeh kontrast, češ: narodne čitalnice imajo le po tri štiri časopise, njihova pa vse polno dnevnikov, revij v raznih jezikih in celo v francoskem. Smešno! Kakor da taka razlika ni naravna med ustanovo v velikem mestu in čitalnicami po deželi!! Naj bi dopisnik pogledal v „Slovansko čitalnico“ v Trstu, pa bi videl, koliko časopisov in revij imajo tam na razpolago!

Dopisnik vsikliko emfatično: in vse to „brez vinarija podpore od tistih ljubiteljev naroda“!! Šment, ta pa je originalna! Narodna stranka naj bi pošiljala socijalni demokratji denarja! Pa naj nam mož malce pove, koliko prispevajo socijalni demokratje za naše kulturne ustanove: za dijaško podporno društvo, za našo šolsko družbo, v podporo naši šolski mladini, za eminentno kulturno ustanovo kakoršna je gledališče, za katere ustanove žrtvujejo narodnjaki — od imovnika do siromaka delavca — tisočake in tisočake?! Pa kaj govorimo o podpiranju?! Naravnost nasprotujejo in zasmejujejo.

Na višek smelosti pa se je povspel dopisnik v celjskem listu s pripovedanjem kako da je pri njih vse čisto slovensko, dočim se le v redkih narodnih društvih govori slovenski! Mi kar občudujemo to — korajžje dopisnika. Da je med našinci še pomanjkljivosti in hib v tem pogledu, to res. Tega nismo nikdar tajili in smo ravno mi, ki vedno grajam. Ali drznost prve vrste je, ako hoče dopisnik uverjati, da je pri njih bolje. Ne le, da ni bolje, ampak neprimerno slabše je. Celo na naših shodih govori večina njih med seboj italijanski. In še danes se dobro spominjamo, kako so na velikem in mafe-festacijskem shodu za slovensko šolo v italijanskem jeziku pevali svojo himno, kar je vzbujalo med tisoči naših ljudi največje ogorčenje. In tako je bilo nedavno temu na shodu narodne delavske organizacije, kjer so tudi v italijanskem jeziku dajali izraza svojim čustvom!!

Sicer pa, o gospoda slovenski socijalisti, beseda sama ni nič, ako ne prihaja iz prave resnične ljubezni. Te pa manjka sodrugom do naše slovenske stvari, do velikega cilja, ki je narodna ohranitev slovenskemu življu v Trstu! In o popolnem nedostajanju te ljubezni bomo opravičeno govorili dotlej, dokler bodo socijalisti tako zaničljivo govorili o vsem našem narodnem prizadevanju, ki je koncem konca tudi boj za materialno ekzistenco slovenskega delavstva v Trstu!

Sedaj pa še par besed na adresu urednika celjske „Domovine“. Stari znanci smo. Posledica njegovemu naziranju je, da tendencija lista, ki mu je on urednik, nagiblje na stran socijalne demokracije. Ne zamerjamo mu tega, ker vsakdo ima neoporečno pravico do svojih nazorov in svojega uverjenja. Ali istotako imamo mi pravico, da temu primerno uredimo svoje postopanje nasproti njemu. Naj izvoli torej vzeti na znanje, da v stvarih, ki se tičejo našega razmerja do socijalne demokracije tržaške, ne bomo več odgovarjali njemu. Kar bomo govorili socijalni demokraciji, to bo veljalo tudi njemu!!

Odstop dalmatinskega namestnika?

Dunajskem „Extrablattu“ poročajo iz Zadra: Nekoliko dni že kroži tu vest, da utegne namestnik Nardelli odstopiti. Različna pa so mnenja glede vzroka temu odstopu. — Nekateri menijo, da so zdravstveni oziri,

drugi zopet, da so vzroki politične naravi. Govori se, da je namestnik, ki se nahaja na Dunaju, zadel mrtvud na vso desno stran in zdravniki da so konstatirali zastrupljenje po nikotinu. Drugače pa govorijo v vladnih krogih. Pravijo namreč, da se namestnik noče predstaviti deželnemu zboru, ker ne more izpolniti obljube, dane hrvatskim poslancem glede ureditve jezikovnega vprašanja. (To smo že omenjali te dni. Op. ured.) — Dvornemu svetniku Tončiću je poverjeno vodstvo namestništva in zastopanje namestnika Nardellija.

Iz Hrvatske.

Madjarski socijalistični list o Madjarih..

„Nepszava“, glasilo madjarskih socijalistov, se v večem članku izraža zelo simpatično o narodnem boju Hrvatov. Ta boj — piše list — so Hrvatje vodili mnogo resneje nego Madjari, ker Hrvatje stremé po izvedenju splošne volilne pravice in se bore za svobodo ljudstva, dočim se voditelji in glasila madjarske koalicije izogibajo vprašanju volilne pravice in bi se tega vprašanja najraje povsem iznebili. Ako se narodni boj Hrvatov prispodablja z bojem madjarske koalicije, tedaj je jasno, da narodni boj reakcionarne madjarske koalicije ni drugo nego sleparstvo, kajti vzdržuje sedaj, ko se nahaja na krmilu, najčrnejšo reakcijo. Hrvatska-srbska koalicija pa se bori v zvezi z narodom in je dosegla lepih uspehov. Konečni uspeh pa bo osvoboditev Hrvatske od Madjarskega pritiska.

Dogodki na Ogrskem.

Ogrski socijalisti za splošno volilno pravico.

Iz Budimpešte poročajo: Za demonstracijo, ki jo nameravajo prirediti ogrski socijalisti v prilog splošni volilni pravici povodno otvoritve državnega zbora dne 10. oktobra, se delajo že velike priprave. Prihodnjo nedeljo izide brošura o splošni volilni pravici, ki se tiska v en milijon izvodih. — V soboto dne 14. t. m. bo tukaj velik socijalističen shod. Po vsej deželi se bo v bližnjem času vršilo nad 1000 socijalističnih shodov.

Pregajanje narodnosti na Ogrskem.

Iz Arada poročajo, da je policija v uredništvu „Tribune“ izvedla preiskavo. Iskala je neki kopij, ki ga pa ni našla. Proti listu „Lupte“ je radi afere posl. Vajde prišla tiskovna pravda. Urednik lista „Unirea“ Avrel Domša v Kološvaru je bil radi ščurvanja obsojen na 8 mesecev državne ječe in na 12.000 K globe.

Ruska velika kneza Vladimir in Andrej v Sofiji.

Iz Sofije javljajo dne 12. t. m., da je tamošnje redarstvo prepovedalo namerjano demonstracijo simpatij do velikih knezov — Vladimirja in Andreja in drugih ruskih gostov. To demonstracijo so hoteli prirediti trgovski krogi in meščanska društva. Redarstvo utemeljuje prepoved z bojaznijo da bi ekstremni elementi priredili kako protidemonstracijo. Vzlic propovedi hočejo mnogi meščani prirediti spreved in je možno, da pride do kakih spopadov. Dne 12. t. m. je odposlanstvo neke navedonske bratovščine izročilo velikemu knezu Vladimiru spomenico o položaju v Makedoniji.

Uprasanje jugoslovanskega ministra. „Grazer Tagblatt“ poroča iz Spielfelda, da so v sredo popoldne dospeli tjakaj trije nemški poslanci alpskih dežel, da se posvetujejo o vprašanju glede imenovanja jugoslovanskega ministra.

Med Rusijo in Vatikanom.

Iz Petrograda poročajo, da je ruska vlada sklenila a sveto stolico konvencijo glede poučevanja ruskega jezika in slovstva v katoliških semeniščih na ruskem Poljskem. Konvencija poverja škofu nalogo, da prouči učne načrte in uredi izpite, na katerih bodo navzoči, tudi vladni uradniki, ali le v svrhu kontrole glede verskih vprašanj.

Dogodki na Ruskem.

Reorganizacija ruskega ministerstva za unanje stvari.

O načrtu reorganizacije ruskega ministerstva za unanje stvari poročajo petrograjski listi da se vse posle ministerstva razdeli v dve kategoriji: v politično in juridično-administrativno; na čelu vsake teh dveh kategorij bo stal ministerski pomočnik.

Drobne politične vesti.

Poljaki v Pruski. Poljski list „Przegled“ je po uradnih podatkih obelodanil nastopno statistiko o Poljaki v Pruski. Glasom ljudskega štetja leta 1890 je bilo v Nemčiji 2.978.000 Poljakov, koncem decembra 1900 že 3.394.000, a čez pet let, to je leta 1905, pa 3.646.446. V desetih letih se je število Poljakov pomnožilo za 416.000.

V zadnjih petih letih od 1900—1905 pa za 321.000. Odstotek pomoževanja med Poljaki je mnogo več, nego li med Nemci.

Volilna reforma za gališki deželni zbor. Iz Lvova poročajo, da je deželnozborska komisija za volilno reformo izvolila odsek 15 členov z nalogom, naj sestavi zakonski načrt za uvedenje deželnozborske volilne reforme.

Novi nuncij v Monakovem. Kakor poročajo iz Rima bo namesto mons. Caputo imenovan papeževim nuncijem v Mo-

nakovem doseđanji apostolski delegat na Ku-bi, mons. Aversa.

Italijanske pomorske vaje. — Iz Rima poročajo, da se začno pomorske vaje 28. t. m. Poveljnik bo vojvoda genov-ski. Vaje se bodo vršile okolu Mesina.

Dnevne vesti.

Paše — slovo! Deželni šolski nadzor-nik Swida odhaja te dni v več nego zaslu-ženi pokoj. Bil je za naše srednje šolstvo pravi paša in izlasti Slovincem in Hrvatom niso cvetele rožice pod njegovo upravo. Nikdo — razum velenemcev — ne bo točil solza za njim. Tikom pred odhodom, v slovo, je kronal svoje uradovanje z uradnim činom, zbog katerega se bomo le z ogorčenjem po-minjali njegovega službovanja v našem Pri-morju. Izdal je namreč — kakor se nam poroča od verodostojne strani — ravnatelj-stvom srednjih šol ukaz, da ob imenovanju suplentov absolutno morajo načelno izključati eventualne slovenske in hrvatske in židovske prositelje.

Kdor torej ne more dokazati čistega nemškega pokolenja, za tega ni kruha na nemških državnih srednjih šolah v Primorju! In to vzlic dejstvu, da je povprečno blizo polovico učencev na teh šolah slovenske narodnosti!! To je nečuvstvo! To je pač le pri nas možno. Drugod imajo domačini prednost pred tujci. Pri nas pa tujci nimajo le prednosti pred domačini, ampak se jim naše srednje šolstvo odkazuje kakor izključna domena.

Tako se je poslovil paša od večine pre-bivalstva v Primorju! Le radovedni smo, ko-liko časa bo še trajalo, da ta prenapeta vrv — poče?!

Prašanje. Čital sem nekoč po listih, da se zbirajo za družbo „Sv. Cirila in Metodija“ obrabljene znamke. Ni se pa objavilo, ali le znamke naše države ali tudi drugih držav, in ravno tako ne, zakaj da se rabijo. Vsled tega se to tudi ni preveč udomačilo. Ako to res donasa kak dobiček, naj bi se agitiralo! Gotovo bi se nabralo dosti znamk. Slavna družba, Sv. C. in M. pa naj izvoli odgovoriti na ta vprašanja!

I. M.

C. kr. avstrijske državne železnice. Za zgradbo dveh kasarnskih poslopj razpisu-jejo se ločeno zgradbeno dela, in pritisikalno parokurilne in vodovodne naprave.

Dotični načrti in pomočki se lahko upo-gledajo na c. kr. ravnateljstvu drž. žel. v Trstu ali na c. kr. odseku za vrževanje že-leznice na Jesenicah, in kolikor se jih more rabiti za napravo ponudeb, tudi tukaj dobijo.

Ponudbe se morajo izročiti do najdalje 25. septembra 1907, 12. ure popoldne na vložnem zapisniku c. kr. ravnateljstva drž. žel. v Trstu.

Kako mi in kako Italijani! — Šolsko vprašanje pri sv. Mariji Magdaleni.

Nedavno sem čital v „Piccolu“, da nekateri prebivalci iz sv. Marije Magdalene oziroma sv. Ane, zahtevajo od tržaškega magistrata, naj jim le-ta ustanovi vsaj prvi šolski razred, ki bi bil njihovim otrokom bližji doma, nego je oni iz Skednja. Magistrat ugodí tej prošnji, ako ne z letošnjim šolskim letom, gotovo pa s prihodnjim. In sicer že zato, ker so ime-novali prosilci primeren lokal v onem po-slopju, ki je za slovensko deco pristno za-strupališče, osobito ker magistrat že računa na to, da so vsi tisti otroci, ki se vpišejo v poslopju (ki je do danes ital. otroški vrtec) Via dell'Istria, izgubljeni za slovensko šolo. Ona druga stranka Magdalencanov, to je zavednih Slovincov, gotovo ni med gorio-menjimi. Ali kdor je rodoljuben, naj ne misli, da je storil v narodnih stvarih dovolj, naj ne misli, da zadostuje, ako je sam vnet rojak in ako se ne pregreša niti za pičico do lastne narodnosti. O nikakor! Rodoljub mora ne-prestano misliti za blagor svojega naroda; on je še le potem pravi narodnjak, ako vpliva na svoje mlade nezavedne sorojake ter jih izpreobrača s pametno besedo in dejanjem. Temeljito vplivati na nerodoljubnega tovarša in ga priveriti v krog svojcev — to je naj-večje delo rodoljubja. Ako se hočemo smatrati pravi rodoljubom, moramo izlasti mi v okoli-ci navduševati preslepljenca ter ga oprežno in polagoma poučevati. Ponudimo mu kaj koristnega čtiva, vabimo ga s seboj v svoje družbe, k slavnostim, na izlete! Ako je prišla govorica na šolo — ne zahtevajmo od nje ga, ampak poprosimo ga, naj se da pregovoriti, da ostane trden in ne vpiše svojih otrok v italijansko ali nemško šolo.

Nekateri ravnaajo tako, ali drugi se opra-vičujejo: „Kaj nima sam pameti? Kdo je poučeval mene?“ No, sličen izgovor je zelo neumesten. Mi bodimo hvaležni usodi, da nas obvaruje greha narodne propasti in da se bojujemo samozavestno za narodne svetinje. Ali pomisliti moramo, da nima vsakdo last-nega prepričanja; ne poseduje svobodne volje, ne trdnega, neomahljivega značaja, ter ni poznan (po svoji ali po krivdi drugih) pravega navodila o svojih dolžnostih ter je postal zagrižen privrženec nasprotne stranke, ali vsaj apatičen in mlačen za lastni rod. Takega človeka smemo pomilovati, dokler je še v njem iskrice dobrega ter ga prepričati nje-govemu lastnemu prepričanju in naziranju še-le potem, ko se ga je trma popolnoma oklenila, da ni več rešitve zanj iz okov tujinstva. Ko je postalo jasno, da je ves naš trud zastonj, pa — bi grešili nasproti zapovedi rodoljubja, ako bi mu še dalje ostajali prijatelji, ako bi

se shajali z njim in mu celo pomagali v podjetju. Tak, ki zavestno tepta svojo narod-nost in svojo materinščino, zaslužuje samo zaničevanje! Renegat je izrodek našega na-roda, kajti on sramoti svoj rod in ga zame-tuje ter postavlja drugorodcem v zasme-h. In roko na srce! Kje nahajamo med Italijani enega očeta, ki voli vašega poslanca? Kje le enega očeta, ki bi pošiljal svojega sina v slovensko šolo? Kje bi našli med Italijani v okolici, ki poznajo naš jezik, vsaj enega, ki bi v družbi 10 Slovincov — govoril slovenski, kakor delamo to mi Slovenci?! Moremo-li imenovati le jednega Italijana, ki bi postal Slovenec, ko je poročil Slovenko, kakor je to navadno pri Slovincu, ki je poročil Itali-janko?! — O, Italijani in Italijanke ohranjajo svoj koreniti značaj in ostajajo to, kar so bili še v zibelki: oni se ne puščajo premagati! Italijan, ko se je poročil, stori sicer vse za svojo ženo, a polen si ne dopušča metati med noge, ako je ona slučajno Slovenka in ako bi hotela uplirati v družini v narodnem pogledu. (Zvrsetek pride.)

Trgovci jestvin se snidemo v nedeljo ob 3. uri popoldne v prostorih Trg. izobr. društva. Če kdo ni vdobil povabila, naj se smatra povabljenim, ter se vsi vdeležite prav gotovo. Razpravljala se bo edina točka naša „Zadruga“ (konsorcij).

Uniševanje podgan z elektriko. V terek in sredo so se vršili v elektrotehniškem zavodu Galatti poskusi z patentiranim apa-ratom, ki ga je izumil g. Albert Florentin v Dunaju s katerim se električnim potom uni-čuje podgane. G. Florentin je napravil poskuse z 12 podganami, ki so bile takoj mrtve.

Japonski vojni ladiji v Trstu. Danes dopoldne se povrnejo z Dunaja podadmiral Jiuin in častniki, ki ga spremljajo. Jutri bo na admiralski ladiji „Tsukuba“ „rout“, radi tega se je ladija primaknila za nekoliko sto metrov bliže pomola S. Carla. — Sinoči od 5. in pol do 6. in pol ure je priredila godba japonske admiralske ladije na Velikem trgu koncert, kar je privabilo na trg veliko množico občinstva.

Od sv. Ivana. V nedeljo, dne 15. sept. [v slučaju slabega vremena pa 22. sept.] se bo vršila velika ljudska veselica v Padričah na vrtu g. M. Grgiča, katero priredi sv. Ivanski tamburaški zbor „bralnega društva pri sv. Ivanu“ s sodelovanjem bratskih dru-štev iz Padrič in Gropade.

Naši mladeniči-tamburaši, posebno pa naše vrle gospe pripravljajo vso vmeno in marljivostjo mnogo lepega in zanimivega za nedeljsko veselico, da bi v moralnem obziru čim boljše vspela. Vspored, ki je zelo obsežen in skrbno sestavljen jamči, da bo vsakomur na razpolago vsakovrstnega razve-drila. Tamburaške in pevske točke so prav zanimive. Komur bo ljubo poslužiti se srečo-lova, mu gotovo tudi boginja Fortuna izkaže svojo naklonjenost in to, ker ima pripravlje-nih mnogo in krasnih dobikov. Da pa pleso-željni mladini ne odrvene noge, zato bo že skrbel „Tamburaški zbor“. Med tem pa se bo lahko vsak zabaval na krasnem vrtu go-spoda Martina, ki ima mnogo izvrstne ka-pljice na razpolago. Mladina ima bodočnost. Zato je nas starejših dolžnost, da jo podpi-ramo in da jej ne jemljemo poguma za na-daljno delo v prid slovenskemu narodu. Radi tega naj pride vsakdo kdor le more in kdor ljubi dobro in neprisljuno zabavo, v nedeljo v Padriče, da napravi s tem naši mladini ve-liko veselje. Začetek veselice ob 4. uri popo-ludne. Vstopnina k veselici 50 st.

Svetoivančan.

Ljudsko gibanje v Trstu v prvih 8 mesecih 1907. Statistično-demografični mestni urad je objavil o ljudskem gibanju v tržaški občini v prvih 8 mesecih t. l. nastopne po-datke: porok je bilo 1132, 56 več nego v isti dobi lanskega leta; rodilo se je 4465 otrok, v isti dobi leta 1906 le 4402; umrlo je 3705 oseb, v prvih 8 mesecih lanskega leta 3492. Trst šteje sedaj 200.962 prebivalcev brez vojaške posadke.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Pevski kvartet in gorka zaušnica. 33 letni težak Dominik M., stanujoči v ulici Pondares št. 5, je bil predčerašnjim opo-ludne s tremi prijatelji v krčmi Viktorije Borgnoli v ulici di Riborgo št. 22. Dominik in njegovi prijatelji so najprej želeli piti, a ko je bila ta [njih] želja nekoliko potolažena, so pa hoteli peti. In začeli so si tolaziti tudi to željo, začeli so namreč peti, oziroma vpiti na vse grlo. Krčmarica jim je nekaj časa pustila to veselje, a ko je videla, da se le preveč derejo, je pristopila k njim in jih prosila, naj bodo tiho. V odgovor na te njene besede je pa Dominik M. vstal izza mize in ji pritisnil gorko zaušnico preko levega ušesa. — Krčmarica je pa na to pozvala re-darja in dala Dominika aretovati. — Na po-liciji so vzeli Dominika na zapisnik in ga potem izpustili.

Nezanesljiva služkinja. 18 letna služ-kinja Lucija B., stanujoča v ulici della Ma-donnina, je bila predsinočnjim aretovana v ulici Giosue Carducci, in sicer na zahtevo gospe Josipine Leban, ki stanuje v ulici sv. Lazarja št. 26. Lucija B. je bila namreč pred par dnevi, in sicer samo par dni v službi pri družini Leban, a je tam vkradla zlato veržico z medaljonom in križcem kakor priveski v skupni vrednosti 30 kron. Na po-liciji, kamor je bila odvedena, je Lucija B. priznala tatvino in izpovedala, da je vkradeno

verizico s priveski vred prodala zlatarju Montanari v ulici della Barriera vecchia, ki pa ji je dal za vse skupaj le 4 krone in 20 stotink.

Hud italijanski frkolin. Ko je pred sinočnjim množico ljudi demonstrirala proti podraženju kruha, so bili demonstrantje na Čorsu postavili tramwayski voz. Ko so pa demonstrantje prišli že mimo voza, se je voz začel zopet pomikati. V istem hipu je stal na strani tik pred vozom neki redar, a ko je začel voz drčati naprej, je 15 letni Fran Beltramini, ki je doma nekje iz Italije in stanuje tu v ulici del Ponzianino št. 3 ter živi brez dela, torej ko je začel voz drčati naprej, je ta smrkevec pahnil redarja, z namenom, da bi isti padel in da bi ga tramway povozil. Redar se je pa vzdržal po koncu in 15 letnega frkolina aretoval in ga tiral na policijo, kjer so ga pridržali v zaporu.

Tatinska klobuta. 35-letni Henrik S., stanujoči v ulici delle Allodole, in 34-letni Karol G., stanujoči v ulici Rigutti, sta bila predsinočnjim aretovana v ulici sv. Jakoba (vhod v staro mesto), in sicer na zahtevo lahkoživke Ane T. Ta poslednja trdi namreč, da, ko je ona prišla iz kavarne "Tergeste" sta ona dva dirjala za njo, a Henrik S. da jo je dohitel, ji dal klobuto in ji obenem skušal iztrgati uhan iz ušesa. No na policiji so ju vzeli na zapisnik in ju potem izpustili.

Na vrtnitvi z letovišča. 27-letna služkinja Jera Sumi, ki je v službi pri družini ga Kristof v hiši št. 42 v ulici del Valdirivo, je prijavila predčerašnjim popoldne na policiji sledeči dogodek: Z družino Kristof je bila ona poldrugi mesec na letovišču v Barkovljah. Predčerašnjim popoldne se je pa vsa družina Kristof vrnila v mesto. O prenašanju raznih stvari iz Barkovelj v Trst je pa bila njej ukradena srebrna ura, vredna 16 kron.

Smehlica. Dober svet moškemu, ki se misli oženiti: Lepa ženska te bo varala, grda ti ne bo vrgajala, bogata te bo nadvalovala in strahovala, revna te bo pa spravila na beraško palico!

Koledar in vreme. Danes: Amat, škof; Zemlja: Površena. — Jutri: Površanje sv. Križa Znanoslov: Rajna. — Temperatura včeraj: ob 2: pri popoldne + 26.5° Celsius. — Vreme včeraj: deloma oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Obrotniško društvo v Barkovljah slavi v nedeljo, dne 15. t. m. desetletnico od pretja "Narodnega doma". — Sodeluje pevsko društvo "Adrija" in tamburaški zbor. Na programu je petje, tamburanje, srečolov na prekrasne in koristne dobitke; šaljiv prizor in igra katero vprizore člani deželnega gledališča ljubljanskega.

Pevsko društvo "Kolo" naznanja pevcem in pevkam, da so se zopet priče redne pevske vaje ob sredah zvečer in ob nedeljah popoldne. Peveci in pevke so naproseni da redno zahajajo k vajah, ker se treba pripraviti za veliki koncert, ki bo na jesen. Vabimo posebno tudi bivše pevce in pevd, da se zopet pridružijo našemu pevskemu zboru.

Člani "Trgovsko-izobraževalnega društva", ki se zanimajo za plesne prireditve, so vabljani, da pridejo danes zvečer ob 9. in pol k sestanku veselice. odseka v društvene prostore.

Darovi.

Tamburaškemu odseku "Kola" je daroval g. E. Š. iz Zagreba, pod geslom "mladim narodnim boriteljem v podporo" 10 kron.

Vesti iz Goriške.

a Shod kmečke stranke. Danes vršil se je zaupni shod novo ustanovljene kmečke stranke, ki je bil v marsikakem oziru zelo zanimiv. Predsednikom shoda izvoljen je bil g. župan Locatelli, na kar je dr. Franko poudarjal, da je po zadnjem sestanku novo stranko začela posebno napadati "Slogina" stranka, ki je tudi takoj proti novi kmečki stranki ustanovila nove "kmečke zveze". Odločno zavrača očitanja, da je kmečka stranka brezverska in da ne ve, kaj hoče. Povzdigniti hoče slovensko ljudstvo v gospodarskem kulturnem in političnem pogledu; za vero se ne briga, ker to ni njena naloga. — Pač pa se protivi zlorabi vere v politične svrhe.

Nato razlaga govornik nekaj točk iz strankinega programa: v kolikor se tiče kmetijskega stanu, je strogo agraren in nepoznan. V ostalem se pa ozira program tudi na trgovstvo, obrt in delavstvo. Govornik poudarja da stoji stranka simpatično nasproti narodni delavski organizaciji v Trstu.

Ničesar pa ni mogoče doseči, ako nima stranka svojega glasila. V to svrhu je sklican današnji shod.

K temu predlogu govorili so najprej Mrmolja, za njim Franc Kocjančič, ki je v svojem govoru poudarjal, da je odbor popoln ker manjka v njem izkušenih politikov; zato naj se privzame pred vsem v odbor prisotnega dr. H. Tuma. (Odobravanje)

Dr. Tuma pravi, da od 1. 1902, odkar je odločil vodstvo napredne stranke, se ni udeleževal aktivno političnih bojev. Zato mu je težko pristopiti. Stori pa bi to, ako bi odgovarjala stranka načelom, katera on zastopa. On je socialen demokrat, a ni pristaš socialno-demokratske stranke. Protivi se zlorabi vere, bede in kapitala. Odpravi je treba moč vladajočih klik, pa naj so že klerikalne

ali napredne. Če hoče stranka to doseči, se bo morala bojevati. Ne stranka miru in sprave, le stranka boja ima bodočnost. Taka stranka pa rabi svoje tiskarno, glasilo, denarnih zavodov. Vse to bi se dalo ustanoviti, a le z odločnostjo. Za enkrat odklanja sodelovanje. Če pa pridejo kdaj do njegovega stališča, jim je na razpolago.

Ta govor sprejel se je molče na znanje, na kar se je nadaljevala debata o strankinem glasilu. Udeležili so se debate Križman, Medvešek, Mrmolja in dr. Franko, na kar se je sklenilo, ustanoviti lastno glasilo ter spraviti skupaj potrebni kapital potom deležev.

Udeležilo se je shoda okoli 200 mož. Splošno se je opazilo, da so bili mej njimi najbolj verni pristaši narodno-napredne stranke, dočim klerikalcev ni bilo. Ni-li to znamenje nezadovoljnosti v eni stranki?

Smrtna kosa. Iz Skocijana nam javljajo od 12. t. m.: Danes je tukaj vmrl upokojeni župnik g. Ivan Kovač. Pokojnik je bil rojen leta 1861 v Doberničah na Dolenjskem. Po dovršenih gimnazijskih študijah je nekoliko časa služil pri vojaki v Ljubljani. Leta 1882 je pa vstopil v goriško semenišče kakor bogoslovec tržaško-koperske škofije. V duhovnika je bil posvečen leta 1886 ter je služboval kakor kapelan v Buzetu in na to v Dolini. Leta 1891 je postal župeupravitelj in kmalo na to župnik v Kubežu, kjer je služboval 16 let. Ze več časa je bolehal, vsled česar je pred meseci stopil v pokoj ter se nastanil v Skocijanu in sedaj ga je smrt resila trpljenja. Pokojnik je bil mirnega, blagega značaja in obče znan med duhovščino po zgornji Istri.

Lahka mu zemljica!

Žalostno! Prejeli smo: Doznali smo iz povsem verodostojnega vira, da sta bili dve pismi glavnega vodstva družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani, naslovljeni na moško, oziroma žensko podružnico v Tolminu, vrnjeni temu vodstvu z opazko: "Se ne ve komu vročiti, ker podružnica počiva!"

To je žalostno, skoro sramotno, da tolminski rodoljubje, ki so sicer agilni in čvrsti, puščajo tako v nemar toli važno ustanovo, kakor je naša šolska družba. Kje je temu vzrok? Ali pustimo na strani stikanje po vzrokih, ker bi to itak nič ne koristilo. Raje se obračamo do tolminskih rodoljubov in rodoljubkinj z nujnim pozivom: vzdramite se in oživite svoje delovanje naši družbi v prid! Dvakrat žalostno bi bilo, ako bi ravno Tolmin ostajal v mrtvilo ravno sedaj, ko je za družbo navstala doba svežjega in energičnejšega delovanja! Tolmin je metropola soške doline in dolžnost je Tolmincem, da prednjačijo drugim krajem z vsodbujalnim izgledom.

Iz Tomaja. Naše pevsko društvo se organizuje in pripravlja na delo že kakih 12 let, pa še ne more priti do nobenega pravega stališča. Vedno so med nami prepiri in navskrižja. Vsi bi radi zapovedovali, vsi bi bili radi predsedniki in odborniki. V našem društvu je tako kakor je bilo na zidanju babilonskega stolpa. Nekateri si prizadevajo in se trudijo za napredek v petju in naobrazbi. Ali zastoj je. Do sedaj je bilo vendar še nekoliko upanja, da se položaj v društvu zboljša in da se bo isto začelo razvijati in napredovati. Ali ne gre, ker ni složnosti, smetljaja pa dosti. In na vseh straneh nevoščljivost in zavist. Pravega smisla za potrebe sedanjih časov pa nikjer.

Letos so skušali na sv. Petra in Pavla dan s prireditvijo zabave, ali tudi to ni šlo brez boja: eni so hoteli tako, drugi drugače. Slednji so zmagali vendar pametni, ki so hoteli da se čisti dobiček obrne v dober namen — za knjižnico. Nekateri mladeniči so bili proti temu, da bi društvo priredilo ples, ampak hoteli so ga prirediti sami, da bi se denar porabil za popivanje, kakor je že navada. Nu, kakor rečeno, niso dosegli tega. Na sv. Petra in Pavla dan se je nabralo precej denarja. Nekaj so porabili za društveno opravilo, drugo je naloženo v hranilnici. Ta denar kar ne da miru nekaternikom in bi ga hoteli porabiti. Pred osmimi dnevi se je nekdo tudi v "Edinosti" izpodtikal ob tem denarju. Dotičnik bi hotel, da bi se denar porabil za knjige, ki niso primerne za naše ljudstvo, morda pa — zanj! Društvo je dobilo knjig brezplačno in jih je za sedaj dovolj za nujno potrebo. Sedaj so še druge potrebe. Dopisnik je napadel tudi našega nadučitelja, ali krivično, kajti gospod žrtuje za društvo duševno in materialno. Žalostno je pri nas v Tomaju, da se napadajo ravno sposobni ljudje. Tako ne bomo napredovali nikdar.

Premeščen je iz Poreča v Tolmin davčni adjunkt R. Fonžari.

Vesti iz Istre.

Deželni zbor isterski bo sklican, kakor javljajo iz Pule, okolu 20. t. m. in sicer v Kopru.

C. kr. hrvatska državna gimnazija v Pazinu. Vpisovanje učencev se bo vršilo dne 16. in 17. septembra od 8—12. ure v gimnazijskem ravnateljstvu. V sprejeto m n i izpiti za 1. razred se bodo vršili dne 16. in 17. septembra, ponavljalni in dodatni pa dne 16., 17. in 18. septembra. Šolsko leto 1907—1908 se začne dne 18. septembra s slovesno službo božjo.

Svedrovci v Puli. Kakor poročajo iz Pule, so v noči od srede na četrtek neznan svedrovci prevrtali železno blagajno kramarja

Nicolinija v ulici Carducci ter odnesli 5400 kron.

16 ur živ pokopan. Pri izkopavanju na Učki je podsulo kmeta Peruca, ki je bil 16 ur pokopan pod gručem, vendar je bil le neznatno poškodovan na nogi.

Vesti iz Kranjske.

Odbor zadruge gostilničarjev, kavararjev itd. v Ljubljani prosi tem potom vse tiste, ki bi se radi udeležili shoda dne 16. in 17. sept. v Ljubljani, a niso prejeli vabila, naj se nemudoma za isto zglase po dopisnici. Dobe pa vabila tudi lahko na dan shoda v Mestnem domu. Koder so zadruga, je odbor poslal vabila zadrugam ter prosi, da dotična načelnikstva store svojo dolžnost in povabijo člene. Kdor si želi napredka in koristi v svoji obrti, pridi na shod!

Veliko narodno veselico priredita telovadno društvo "Sokol" na Jesenicah in Ciril-Metodijeva podružnica za jeseniško občino dne 15. t. m. na Ferjanovem vrtu na Savi. Vspored: 1. javna telovadba, 2. kon-

Dalje na četrti strani.

Potrjim srcem naznanjamo vsej rodbini, prijateljem in znancem tužno vest, da je 11. t. m. v Ljubnem na Kranjskem preminula naša preljubljena sestra, teta, oziroma sestrična

MARIJA DOLINAR

v najlepši dobi svojega življenja.

Pogreb blage pokojnice bo jutri 13. t. m. popoldne.

LJUBNO (na Kranjskem) dne 12. septembra 1907.

RODBINE:

Dolinar, Thron, Brüchner.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica
Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)
„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotavljenih oblek za odrasle in dečke

vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARI, ulica della Caserma št. 14, I. nadst od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

O pr. št. Pt. IV. 64/95
208/L

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Od strani c. kr. okrajne sodnije za civilne stvari I. odd. v Trstu prodajo se po javni dražbi vsled prošnje gosp. odvetnika dr. Otokar Rybář-a, kakor varuha ml. Antonije Crisanaz in oskrbnika umobolne Julijane vdove Crisanaz spodaj navedene nepremičnine s pripadki vred in sicer:

I. Sv. Mar. Magd. Spodnja:

Tab. št.	1146	Kat. št.	415	Tab. št.	1149	Kat. št.	415
"	1150	"	415	"	1148	"	415
"	1152	"	417	"	1153	"	418
"	1154	"	418	"	1155	"	419
"	1156	"	418	"	1157	"	419
"	1158	"	421	"	1160	"	422
"	1161	"	423	"	1162	"	423
"	2363	"	424	"	1159	"	421
"	1725	"	416	"	2150	"	414
Tab. št.	1161	Kat. št.	425	in	204.		

II. V Plavjah:

Vložna št. 33, kat. št. 108, 1166/4, 1166/2, 1166/3, 1166/1, 67/1, 67/2.

III. V Miljah:

Vlož. št. 412, zem. telo 4, kat. št. 82/6, z. t. 4 kat. št. 5, z. t. 5, kat. št. 437, z. t. 5 kat. št. 122, z. t. 5, kat. št. 123.

IV. V Dolini.

vlož. št. 165, zem. telo 1

s tem, da se določuje kot manjši ponudek Kron 107-000.

Dražba se obdrži dne 24. septembra 1907 ob 9. in pol uri popoldne v sobi št. 31 podpisane sodišča.

Ponudbe pod najmanjši ponudkom se ne sprejmejo.

Upnikom

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeli
Cene zmerno. Počakaj & Xogi**HOTEL BALKAN**

cert, 3. petje, srečolov in šaliva pošta, 4. ples in svobodna zabava, na kateri se bodo pekli janci na ražnju. Na veselici sodeluje slavna sokolska godba iz Prvačine na Goriškem v sokolskem kroju.

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 60 stot.

Novo ljubljansko pokopališče pri Sv. Križu meri skoro 20 oralov, od katerih je 18 določenih za pokopavanje; dva orala sta porabljena za poslopja, ceste in dohode. Poslopja so stal 120.000 K, vse dohode pa 170.000 K.

Radeckega veteran umrl. V sredo so v Ljubljani pokopali upokojenega pismošča Simona Jerasa, ki se je pod Radeckijem boril v Italiji v letih 1847, 1848 in 1849.

Letina medu na Kranjskem bo letos izvrstna, to pa posebno radi ugodnih vremenskih razmer spomladi in poleti izlasti ob času, ko sta cvela lipa in kostanj in je bilo vedno dovolj hrane. Povrh tega je letos tudi dobro obrodila ajda. Cene medu in vosku še niso določene.

Književnost in umetnost.

Dobro znana tvrdka Otto v Pragi izda v kratkem češko-slovenski slovar, ki ga je sestavil Čeh Antom Zavadil, ki živi že mnogo let med Slovenci. Delo je sedaj prav aktivno z ozirom na žive simpatije Čehov do Slovencev in obratno ter bo gotovo vsestransko dobrodošlo.

Čez nekoliko mesecev izide drugi del: Slovensko-češki slovar, ki bo dobro došel osobito vsem onim, ki so se s pravo verno pričeli učiti češkega jezika.

Češko-slovenskemu delu bo pridejana kratka češko-slovenska, slovensko-češkemu delu pa slovensko-češka slovnica.

Ko dobimo iztis v roke, spregovorimo obširneje; za sedaj opozarjamo le vse ljube telje češkega jezika na ta novi plod češko-slovenske vzajemnosti.

„Svačić“ kalendar za godinu 1908, doštapava se, pa če ovih dana izaci. Sadržaj mu je kao i prijašnjih godina veoma biran, pa je nađe, da će ga rodoljubno občinstvo i ove godine oduševljeno primiti. Poznato je pak, da je kalendar „Svačić“ pokrenut upravo zato, da se njegovim prihodom uveća podpora siromašnim učenicima hrvatskih škola u još uvijek otuđenom Zadru. Dužnost je stoga svakoga rodoljuba, da ovaj prekrasni kalendar kupi, jer time doprinese za jednu od najvećih naših potreba. „Svačić“ dobivati ćete u svim hrvatskim knjižarama i kod trgovaca koji se bave prodajom kalendara uz cenu od K 1.20 a veće naručbe neka se pošalju izdavateljici „Hrvatskoj knjižarnici“ u Zadru.

Listnica uredništva.

G. dopisniku I. Stubelu: Anonimno došlih dopisov ne objavljamo. Izvolite se oglašiti v našem uredništvu.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 12. septembra:
Bell E. trgovec LUZERN — Regnat I. trgovec ZAGREB — Frankova M. zasebnik PRAGA — Dr. Cervar G. uradnik VOLOSKO — Pipan A. zasebnik PULJ — Zehner A. zasebnik DUNAJ — Bruckner O. zasebnik DUNAJ — Opl K. zasebnik PREŠBURG — Kormüller E. častnik PLZEN — ROTH I. trgovec MISKOLZ — Lokar A. trgovec AJDOVŠČINA — Aleitinger I. častnik GRAC — HUBER E. uradnik GRAC — Nicolaides B. posebnik VOLO — Janke I. zasebnik ABERMENSEL — Mayer E. častnik SPLIT — Klapach r. C. zasebnik DUNAJ — Lican A. posestnik DORNEG. — Hribar D. trgovec LJUBLJANA — Boitky B. častnik GORICA — Piantanida G. uradnik OREBIC — Mebril C. uradnik DUNAJ — Peerozschaw A. trgovec LONDON — Dr. Glanz D. zdravnik CAIRO — Sykora K. potovalec PRAGA — Binder V. trgovec DUNAJ — Bončar I. profesor KRANJ

Ljudski ples na planem

bo v nedeljo dne 15. septembra t. l. na travniku gostilne v Dragi blizu železnične postaje. 1180

Meblirano sobo išče uradnik najkasneje do 15. t. m. Ponudbe pod „Uradnik“ na „Inseratni oddelk Edinosti“ (1125)

Proda se knjige za I. nemško gimnazijo. Bavčer, ulica Istituto 13, l. n. (124)

Sprejemem več slikarskih in dva plesarska pomočnika. Spreten črko-slikar ima prednost. Oddal bom le zanesljivim pomočnikom stavbe tudi na kontrakt. Ustop takoj. Naslov: IVAN INOCENTE, sobni in dekoracijski slikar v Postojni. 1129

Zgubil se je zavoj raznih spisov, ki so za najditelja brez vsake veljave, a imajo veliko vrednost za lastnika. Kdor bi ga bil morda našel, naj ga izvoli poslati na naslov: IVAN GOLIEVŠČEK, trgovec z lesom v Gorici. — Najditelj dobi primerno nagrado. 1128

Sodi vsake vsebine novi in rabljeni, se prodajajo v ulici Sanità 13. 1126

Dijaka boljše rodbine sprejme se na sta. ovanje. Kje? pove „Inseratni odd. Edinosti“. 1112

Iščem priprosto čedno opravljeno sobo — tudi izven mestnega osredja. — Ponudbe pod „SLAVIN“ na „Inseratni oddelk Edinosti“. 1113

Stenograf za nemščino, slovenščino, išče službo. — Ponudbe pod „FRANZ“, postrestante, Ljubljana. 1105

Trgovskega vajenca sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenjem. Ponudbe pod števil. „100“ na „Inseratni oddelk Edinosti“. 1088

Išče se trgovski pomočnik. Naslov pove „Inseratni oddelk Edinosti“. 1118

Kupim veliko že rabljeno pisalno mizo. Ponudbe pisane ali ustnane, na Inseratni oddelk Edinosti pod „Pisalna miza“. 1346

Delavci! Podpirajmo Delav. organizacijo!**Prodajalnica steklenine****Giovanni Sardotsch & Comp.**

se je preselila v ulico Nuova 24 nasproti trdke A Bischoff

Šipe in ogledala. Bogata zaloga majolik.

Stekla, porcelan, svetilke in postrežba za 1 ali 2 osebi. — Specijaliteta porcelan za kavarne in gostilne.

Sprejme se ro-stavljanje šip v delo po zmernih cenah.

MERKUR**J. ULČAKAR & Co. - Trst**

Telef. 1874 — Via Nicolò Macchiavelli števil. 19 — Telef. 1874

Komisije. - Zastopstva. - Informacije.

Zaloga raznovrstnega kolonijalnega in drugega blaga.

ZAHTEVAJTE CENIK

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje**RUDOLF EXNER - TRST**

Telefona št. 847. - Via della Stazione števil. 17. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Podiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejme se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRAMBEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKA ZADRUGA

v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PALAČA MARENZI

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

OBIŠČITE!!**Velika zaloga čevljev****Luigi Voltan**

TRST, ulica Barriera vecchia 33

Največa trpežnost in eleganca.

CENE ZMERNE.

Cene določene, da se ni bati konkurence.

Goriimenovana tvrdka izdela vsaki dan

500 parov čevljev

katere prodaja v svojih prodajalnicah. To je jaseen dokaz, kako so cenjeni ti izdelki.

Delo popravljivo!

Izvršuje se popravljanja.

Patent Eternitov Škrilj Hatschek Asbestov Cementni Škrilj

je najboljši material za pokritje hišnih streh, dvoreev in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravni material za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portlandcementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Telefon 1057

: : Mehanična delalnica : :

avtorizovana za napeljavo vode in plina

GUIDO SAMBO

Zastopnik odlikovane tovarne gramofonov Teodor Pichler.

GRAMOFONI od 50 K naprej z dobrim glasom in specijalne plošče na izbero.

Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za Auerjevo luč, mrežile in ceyl.

Popravljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali benzin, električnih zvočev in vsako mehansko delo.

Trst, Piazza San Francesco d'Assisi 8.

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod

Angelo Devetak - Trst

ulica Acquedotto 22. — Tel. 1484

KJIGOVEZNICA

Tovarna trgovskih registrov

Gustavo Tassini & Figlio

Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Salute

Šipe, postavljene v delo

po zmernih cenah.

Volodi Gitmed

ulica Rapicio št. 4 (vogal Giulia št. 17)

PRODAJALNICA

steklenih šip v veliki izbiri. — Porcelan

lončevine, kuhinjske potrebšline iz železa

in ploševine itd.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrence.)

Pomlad! Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnastih

oblek in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in

modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se zvrže

točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto števil. 12

vogal ulice Gelsi

Skladišče pohištva in tapetarij

lastnega izdelka.

SPECIJALITETA: Popolne sobe svetle ali

temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo

stolic, obešal in divanov vsake vrste in velikosti.

Preskrbi se popolno opravo za prenočišča

po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu

Trsta in okolice, da je prevzel na svoje

ime dobroznano trgovino

kolonijalnega blaga

in jestvin

v ulici Giulia števil. 29

er se toplo priporoča udani

HUGO CZURDA**Vittorio Valdevit**

Delalnica pohištva v modernem kroju

za sobe in kuhinje.

Izdeluje priprave za prodajalnice od znanj in zmotraj in dela za stavbe.

TRST — ulica Valle št. 8.